

Diarienummer: KS-2025/251

Handläggare: Dan-Erik Pettersson, ekonomichef

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Granskning av ägarstyrning av de kommunala bolagen

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar yttrandet enligt förslaget 2025-05-22.
2. Kommunstyrelsen genomför åtgärds punkter i enlighet med tjänsteutlåtandet 2025-05-22.

Sammanfattning av ärendet

De förtroendevalda revisorerna har med stöd av sakkunnigt biträde granskat ägarstyrning av de kommunala bolagen. Syftet med granskningen har varit att ge revisorerna underlag för att uttala sig om kommunens ägarstyrning är tillräcklig i förhållande till de krav som ställs i bland annat kommunallagen.

Den sammantagna bedömningen är att kommunstyrelsens uppsikt och styrning av kommunens bolag i huvudsak är ändamålsenlig. Förvaltningen delar granskningens bedömningar i huvudsak och föreslår ett antal åtgärds punkter för att förtydliga och förbättra uppsikt och styrningen av kommunens helägda dotterbolag.

Ärendets uppkomst och historik

De sakkunniga revisorerna (EY) har av de förtroendevalda revisorerna fått i uppdrag att granska och analysera om kommunstyrelsens uppsikt och styrning av de kommunala bolagen är ändamålsenlig.

Revisorerna överlämnade sin granskningsrapport den 7 april 2025. Svar från kommunstyrelsen på granskningen ska vara de förtroendevalda revisorerna tillhanda senaste 2025-06-27 (anstånd till 31 augusti har begärts).

Revisorerna lämnar följande rekommendationer:

- Ensa skrivningarna i ägarpolicy och ägardirektiv avseende vilka styrande dokument som ska gälla bolagen
- Genomföra regelbundna möten med bolagsledningarna i enlighet med reglementet.
- Säkerställa att bolagen lämnar skriftlig återrapportering vid delårsbokslut och årsbokslut
- Tydliggöra vilka underlag som ligger till grund för kommunstyrelsens beslut om uppsikt
- Säkerställa att kommunstyrelsens beslut om uppsikt baseras på de dokument som fastslagits i styrande dokument
- Tillse att beslut om uppsikt snarast delges kommunfullmäktige

Granskning av kommunens ägarstyrning genomfördes genom intervjuer av politiker, styrelseledamöter och tjänstepersoner inom kommunen och bolagens förvaltning samt granskning av ett flertal styrdokument. Nedan följer kommentarer till respektive kontrollområde med förslag på åtgärder.

Rättslig utredning

Lagstöd

Kommunallagen 12 kapitlet reglerar revisorernas uppgifter.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med sina arbetsprocesser. Genomförande av åtgärds punkterna är en del av ständiga förbättringar och kommer ta tid och resurser i anspråk. Åtgärderna bedöms inte ha någon ekonomisk konsekvens.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Samlad bedömning

De sakkunniga revisorerna har på uppdrag av den kommunala revisionen granskat om kommunstyrelsens uppsikt och styrning av kommunens bolag är ändamålsenlig. Kommunstyrelsen lämnar härmed sitt yttrande mot bakgrund av granskning.

Sammanfattningsvis instämmer kommunstyrelsen i att kommunen har en ändamålsenlig uppsikt och styrning av kommunens bolag. Några av de förslagna rekommendationerna har kommunstyrelsen redan initierat.

- Beslut togs i mars 2025 (årliga uppsikten) om att begära en utvecklad rapportering av ägardirektiven i samband med dotterbolagens bokslut.

- Framtagande av riktlinje för uppsikt pågår som en del av revideringen av kommunens styrmodell (förslag till riktlinje under hösten 2025).

Åtgärdsplaner med tidplan

- Ensa skrivningarna i ägardirektiv avseende vilka styrande dokument som ska gälla bolagen, ett första steg sker i 2026 års ägardirektiv och om behov finns justeringar i 2027 års ägardirektiv samt revidering av ägarpolicy under 2026.
- Genomföra regelbundna möten mellan kommunstyrelsen och bolagsledningarna. Den årliga planen för avstämningar med facknämnderna behöver bolagsledningarna inkluderas för en systematisk och kontinuerlig dialog. I årsplanen för 2026 bedöms det vara möjligt att bjuda in bolagsledningarna för samtal med kommunstyrelsen.
- Bolagsordningar kommer att uppdateras för att även innehålla en stående punkt på ordinarie stämma avseende beslut om ägardirektiv. Detta för att säkerställa att de blir formellt fastslagna. Uppdaterade bolagsordningar bedöms vara möjligt att genomföra under hösten 2025.
- Kommunstyrelsens årliga uppsikt över de kommunala verksamheterna som bedrivits i bolagsform. Beslutspunkter ska lyftas fram för varje kommunalt bolag istället för alla bolag i ett beslut. Genomförande mars 2026.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2025-05-22

Förslag på yttrande 2025-05-22

Revisionskrivelse 2025-04-07

Revisionsrapport – Granskning av ägarstyrning av de kommunala bolagen

Beslutet skickas till

Akten

Revisionen

Dan-Erik Pettersson
Ekonomichef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Svar på revisorernas granskning av ägarstyrning påverkar inte barn och unga.

Om du svarar ja ska du fortsätta med frågorna.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument.

Om ja, förklara på vilket sätt barn varit delaktiga i beslutet, vilka åsikter barnen lyft fram samt hur dessa åsikter beaktats i beslutet. Om nej, förklara varför barn inte tillfrågats.